

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2876 CORTLANDT

NO. 278. — ŠTEV. 278.

NEW YORK, TUESDAY NOVEMBER 26, 1918. — TOREK, 26. NOVEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Newyorški boljševiki

V New Yorku se je spopadlo 600 vojakov z 9,000 socijalisti. — Bitka se je vršila v Madison Square Garden. — Policija je morala poklicati vojaštvo na pomoč.

Včeraj zvečer se je vnel boj med 9,000 ali 10,000 socijalisti ter 600 vojakov in mornarji. Bitka se je vršila v Madison Square Garden v New Yorku. Spopadi so trajali štiri ali pet ur. 200 policistov si je na vse načine prizadevalo, da bi preprečilo spopad med vojniki in zborovalci, ki so nosili rdeča znamenja: zastave, ovrtnice, rosete itd.

Ker so policisti slednjič izpraznili, da so v manjšini, so poklicali na pomoč vojaštvo.

Namen vojaštva je bil poloviti vojake in mornarje, ki so napadali, oboroženi s kolec, socijaliste, ki so se vračali, okinčani z rdečimi znamenji, z nekega zborovanja v Madison Square Garden.

Socijalistično zborovanje je imelo dvojni namen: protestirati proti oblastim v San Francisco, ki hočejo usmrtiti Toma Mooneya ter navduševati se za nemške socijaliste, ki so dobili kontrolo nad nemškim narodom.

Nemiri so se začeli vsled tega, ker zborovalci niso vpoštovali povelja newyorškega župana Hylan, da ne sme biti v dvorani rdečih zastav in da zborovalci ne smejo imeti rdečih znakov.

Ko je govoril Scott Nearing je par mladih deklet razvilo na galeriji rdečo zastavo, na kateri so bile zapisane besede:

— Zavezništvo čete naj se pobeže iz Rusije!

Ko so navzoči opazili to zastavo, so jo začeli navdušeno poždravljati.

Prvi so stopili v akcijo detektiv ter so aretirali dvoje mladih deklet in dvoje mladeničev.

Tedaj je stopil v ložo nek poročnik in hotel aretirati postarno žensko, ki se je najbolj navduševala. V prostoru je nastal velikanski vrišč. Ljudje so hoteli vdreti v ložo ter oprostiti žensko.

Istočasno je pa zaklical nek vojak:

— Onemu, ki se dotakne poročnika, bom izstrelil možgane iz glave.

Ob devetih zvečer je prišel v Madison Square Garden zvezni maršal McCharty s velikim oddelkom šerifov.

Policija je zavrnila pri vrlih nekega vojaka, ki je hotel priti v areno, oborožen z nemškim nožem, katerega je prinesel za spomin iz Francije. Vojak je pozival navzoče, naj zapojejo ameriško himno. Na njegov poziv so zapeli navzoči Marseljezo in začeli kričati:

— Živela internacionala!

Vojaki, ki so se slučajno nahajali na zborovanju, so bili oboroženi s kolec. In so padli po vsakem, kdor je imel na sebi kako rdeče znamenje.

Vsaka beseda, ki so jo izgovorili govorniki, je prišla na protokol. Za to so poskrbeli stenografi justičnega departmanta.

Slednjič so dospeli policisti na konjih. To je nekako presenetljivo množico, toda le za hip. Nemiri so se takoj zatem nadaljevali.

Pred poslopjem so bile gručice vojakov in mornarjev. Vojaki so naveli na vsakega, ki je nosil kako rdeče znamenje. Policija ni mogla kljub vsem naporom v vseh slučajih posredovati.

Scott Nearing je rekel v svojem govoru med drugim tudi sledeče:

— Zbrali smo se, da proglasimo mednarodni socijalizem. Vse gospode, ki so me prišli nadzorovati, prosim, naj se odstranijo. Mi moramo razpravljati o važnih stvareh. Mi ne bomo, da bi se na tem

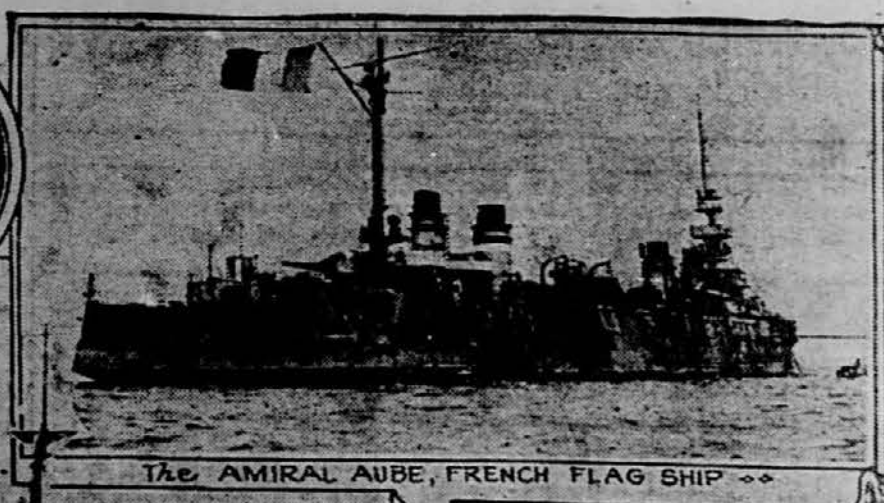
The NEW YORK, REAR ADMIRAL RODMAN'S FLAG SHIP

REAR ADMIRAL HUGH RODMAN U.S.N.

VICE ADMIRAL DAVID BEATTY and LADY BEATTY

The AMIRAL AUBE, FRENCH FLAG SHIP

The QUEEN ELIZABETH, THE BRITISH FLAG SHIP

K PREDAJI NEMŠKE MORNARICE.

Kot znanu, se je pred kratkim vdalo zavezniškom 71 nemških ladij. Ladije so se vdale angleškemu podadmiralu Beatty. Poleg njega vidite na sliki njegovo ženo in ameriškega admirala Hugh Rodmana. Naslikane so tudi tri ladje, ki so igrala najvažnejšo vlogo pri tej predaji.

Radikalci na krmilu Nemčije

RADIKALNI SOCIJALISTI, KATERIM NAČELJUJE LIEBKNECHT, SO DOBILI KONTROLO NAD NEMČIJO. — ZMERNI SOCIJALISTI SO V OZADJU. — NEMČIJA JE V ROKAH BERLINSKEGA ODBORA DELAVCEV IN VOJAKOV. — EBERT SE JE VKLONIL.

Amsterdam, Nizozemsko, 25. novembra. — V Berlinu se je vršila tri dni vroča bitka, ki se je pa končala brez prelivanja krvi. Radikalni socijalist Liebknecht je premagal Eberta, voditelja zmernih socijalistov.

Dosedaj se je sicer vse mirno in lepo izvršilo, toda nihče ne ve, kako bo v bodočnosti. Sedanji poglavarji — radikalci — so namreč zapisali na svojo zastavo:

— Konec opravičevanj!

Vse zadeve nekdanjega nemškega cesarstva so sedaj v rokah berlinskega sveta delavcev in vojakov, ki je vzel Ebertu vso moč. Kanceler in njegovi ministri so čisto navadne figure.

Posledica tega pa je globok prepad med Severno in Južno Nemčijo.

Kot znanu je bilo prebivalstvo južnih nemških držav vedno nasprotno Prusiji. Bavarska, Virtemberška in Badenska se nameravajo združiti ter stopiti v zvezo z nemškimi provincijami Avstrije. Najbrže se bo tekem nekaj dni oziroma par ur osnovala južno-nemška republika, katere glavno mesto bo Monakovo. Južno-nemška republika ne bo imela nobenega stika z Berlinom.

London, Anglija, 25. novembra. — Zadnja poročila, ki so dospela iz Nemčije v London, naznanjajo, da je položaj v Nemčiji zelo kritičen.

Izdana je bila proklamacija, ki naznanja, da je vsa politična moč v rokah nemške socijalistične republike ter sveta delavcev in vojakov, toda prebivalstvo izven Berlina se popolnoma nič ne strinja s to vlado.

Monakovsko časopisje zahteva, da naj vsa sporna vprašanja reši narodna skupščina, tod o tem nočejo berlinski socijalisti ničesar slišati.

mestu ponovilo flandersko bojišče.

Mi smo tukaj v interesu novega sveta. Ta svet ne temelji na bojišču, pač pa na mednarodnih problemih delavskega naroda. Mi hočemo, da se zakladi sveta tako uporabijo, da bodo imeli ljudje kaj jesti in da se bodo lahko oblačili.

Mašinerija družbe je danes zastala. Časopisje ne more govoriti kot bi hotelo, ker je kontrolirano. Če hoče človek govoriti resnico, mu vzamejo besedo.

Toda tiran lahko neovirano govori. Treba ga je poslušati in nihče mu ne sme nasprotovati.

Ali gospod Gregory in komisar Enright ne vesta, da je ljudstvo silno razburjeno vsled visokih cen mleka in masla, da je razburjen, ker je izgubilo svojo svobodo? Če bi zamogli tajna služba in policija znižati cene živil, bi ne potrebovali več niti tajne službe niti policije. Previsoke cene so vzrok vsega zla.

Mi bomo napisali novo deklaracijo neodvisnosti. Naši pračotje

so jo pisali proti fevdalizmu, mi jo bomo pa napisali proti kapitalizmu.

Naši tovariši onstran oceana, v Rusiji, Poljski, Nemčiji, Avstriji in Bolgarski so odvrgli jarem zatiranja in imperijalizma. To je začetek novega socijalističnega sveta.

V tej dvorani so nocoj možje, katere navdaja isti duh kot je navdajal nekdo Washingtona in Jeffersona. Če ne zavremo militarizma, zatiranja in cenzure, nismo vredni, da nosimo ime njihovih sinov.

Predno se poda predsednik Wilson na mirovno konferenco, mora oprostiti vse politične jetnike. To je naša poveljna zahteva.

Po teh besedah je nastalo v dvorani silno upitje in kričanje in vsi navzoči so pozdravljali govornika. Nearing je nadaljeval:

— Le pogledite v Evropo! Francoske, nemške, angleške in japonske čete se bore proti boljševikom. Zakaj se bore? — Sedaj ne moremo več navajati za vzrok cene hrane, da praznujemo evropsko revolucijo.

Wilsonovo stanovanje

Za časa svojega bivanja v Parizu bo predsednik Wilson stanoval v palači prince Murat.

Pariz, Francija, 25. novembra. Prince in princesinja Murat na prošnjo francoske vlade pepustila svojo hišo št. 28 Rue de Monceau da bodeta v njej stanovat. Predsednik Wilson in njegova soproga, dokler bodeta v Parizu.

Predsednik Wilson bo našel v stanovanju več daniel predsednika Washingtona, katerega nečakinja je poročila prince Ahila Murata. Hiša ima tudi velik vrt.

Princesinja Murat stanuje v svojem gradu de Chambly, kjer oskrbuje nekaj sto francoskih ranjenecov. Navzlic svoji starosti je pri ne Murat pričetkom vojne stopil v armado kot častnik korenjenec. Tekom vojne je izgubil enega sina, drugi pa je bil nevarno ranjen.

Prince Murat je sin Joahima Murata, ki je bil rojen v Borden-town, N. J., leta 1834 in je potomec Karoline Bonaparte, sestre Napoleona I. Princesinja Murat je bila pred poroko Cecilie Ney vojvodinja d'Alchingen. Murat in Ney sta bila maršala v Napoleonovi armadi.

Da se Pariz pripravlja na mirovno konferenco, se razvili iz tega, ker so najeti že vsi boljši hoteli za številne zastopnike Anglije, Amerike, Italije itd.

Amerikanci so najeli hotel Crillon nasproti Place de la Concorde in bližnja poslopja, v katerih je bil nastanjen Ameriški Rdeči križ. Skupno je naročenih 25 največjih hotelov, vsled česar tuji nikakor ne morejo dobiti v Parizu prenočišča.

Razum osebnega Wilsonovega zastopnika polkovnika House ni nobenega zavezniškega zastopnika v Parizu. Pa tudi House je zaradi influence navezan na posteljo in ravno tako tudi vse njegovo spremstvo.

Rojaki, naročajo se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

potrebujejo nobene protekcije več. Oni se lahko brez ovire vrnejo v svojo domovino.

Zakaj so potemtakem še vedno zavezniške čete v Rusiji?

Ko je izpregovoril govornik besede: — Preženite zavezniške iz Rusije, — je nastal v dvorani silen hrup in, tedaj je tudi nastopilo vojaštvo.

— Zbrali smo se, — je nadaljeval govornik, — da mirno zborujemo. Mi nismo prišli zato sem, da vihitmo rdečo zastavo, ampak zbrali smo se, da praznujemo evropsko revolucijo.

Izpolnil je dolžnost

Bivši avstrijski cesar Karol pravi, da je storil svojo dolžnost. — Delal je vedno za mir. — Boji se boljševikov.

Dunaj, Avstrija, 25. novembra. Izjavivši, da je skrajna sila, da Amerika pomaga Avstriji, je danes bivši avstrijski cesar Karol zatrdel, da je nevarnost, da se razširi boljševizem po deželi. O tem se je razgovarjal s poročevalcem Ass. Press.

Prejšnji cesar Karol, njegova žena in otroci Oto, Robert, Feliks Karol in Adelheid se nahajajo na gradu Eckerstau. Z njim je tudi nekaj njemu zvestih mož in žen, med njimi prejšnji dvorni komornik grof Aleksander Esterhazy in kapitan Seendak. Poročevalcu je bil dovoljen pogovor z bivšim cesarjem šele potem, ko je poročevalcu prosil predsednika sveta nemško-avstrijske republike za dovoljenje.

Nato je bilo poročevalcu dovoljeno z avtomobilom peljati se 25 milj do grada, ki leži sredi planjave obdane s polji in vasi. — Grad je zidan iz kamna ter ga obdajajo drevoredi. Stražijo ga vojaki, dasi pride le redko kak obisk. Poslopje je bilo zidano v 12 stoletju, toda njegove velike sobe so bile predelane pred enim stoletjem in bogato opremljene in zdaj vlada v gradu veliko razkožje.

Ko je poročevalcu prišel do grajskih vrat, ga je sprejel kapitan Seendak in ga je spremljal skozi širok hodnik v prvo nadstropje, kjer ga je sprejel cesar. Karol je nosil generalsko uniformo in se je kazal dobro razpoloženega, dasi se mu je okoli modrih oči videlo, da je zadnje dni mnogo pretrpel. Videlo se mu je, da je čutil veliko žalostjo, ki je povzročila razpad njegove velike države; poročevalcu je prijazno sprejel in mu podal roko.

Karol je najprej ponudil stol obiskovalcu, nato sedel sam na drugo in je pričel govoriti angleško, nato pa je prešel v francoščino.

"Poblaščaj Ass. Press, da naj pove, da Amerika in zavezniški ne smejo izgubiti niti enega samega dneva ter naj pomagajo narodu v tako težavnem položaju", je prišel. "Tekom vojne je bila moja naloga dobiti hrane za vojaštvo in za narod, toda žalostno je, da sedaj navzlic mojemu prizadevanju ni najti nikake hrane. Ako Amerika in zavezniški ne izprevidijo tega dejstva, tedaj bo tekom nekaj dni zavladalo veliko pomanjkanje. Sicer pa je pomanjkanje že tukaj in ako si vsak dan ne prizadevamo, da si nabavimo hrane, tedaj je dan izgubljen. Storili smo vse, kar je bilo v na-

Nemške ladje

Ko so se nemške bojne ladje predale, so bile zamazane. — Mornarji so bili slabo oblečeni.

London, Anglija, 25. novembra. Popisujoc nemške bojne ladje, ki so se podale Angležem in se sedaj nahajajo v Scapa Flow, pravi poročevalac "Daily Telegrapha":

"Nemška admiralska zastava — bele barve s črnim križem — je še vedno vihrala na visokem jaboru ladje 'Friedrich der Grosse', ko se je pomikal nemški škadron med angleškimi ladjami. Bile so umazane, kar je tipično za sedanje stanje nemških ladij. Gotovo že dve leti niso bile pobarvane. Mostič, držaji in dimniki so bili pokriti z rjo, jabor pa je bil črn od dima. Tudi topovi niso bili več mesecev pobarvani.

Ladja "Derflinger" je bila v boljšem stanju kot druge ladje, in na njenem krovu je še vedno vladala disciplina. Na drugih ladjah pa so mornarji pohajali po krovu, ne zmeče se za častnike. Ko smo se vozili mimo vsake ladje, je bila cela posadka na krovu. Mornarji so slabo izgledali; bili so izmučeni in prezebljeni. Njihove obleke ni mogoče popisati. Vsepopad je vladala melanholija in potrost.

Nemški častniki so bili nad vse prijazni in žnjimi ni bilo nikake stitnosti. Toda angleški častniki jim niso hoteli pokazati nikake prijaznosti ter so občevali žnjimi samo v zahtevami uljudnosti.

Semenov in ruska vlada.

Vladivostok, Sibirija, 25. nov. General Semenov, ki vodi operacijo proti boljševikom v okolici Bajkalskega jezera, je pretrgal brzojavno zvezo z Omskom, kjer je sedež vsruske vlade in Vladivostokom. Zatrjuje svoje pravice nad pokrajinami Amur, Usuri in Bajkal ter je postavil svoj glavni stan v Citi.

General Semenov in admiral Kolčak še več časa nista prijatelja. Semenov pa je prijatelj generala Horvata, ki je glavna opora Kolčaka.

Čokolado. Ker ni mogoče dobiti mleka, bodo ne samo moji, temveč tudi vsi drugi otroci zgoštili v rasti in nekateri bodo tudi zboleli.

Njen najstarejši sin Oto, živahen deček, plavalas in modrih oči je podal poročevalcu roko in rekel v angleškem jeziku:

"Haw do you do? Thank you".

Kaj se bo zgodilo s prejšnjo cesarsko družino, se še ne ve. Govorijo se, da bo po sklenjenem miru šla na potovanje.

Važen shod

Vsi tisti naši ljudje, ki žele, da bi bili gospodarji na svoji zemlji, ki obsajajo krivično postopanje italijanske vlade, katere hoče dobiti gospodstvo nad našimi kraji, vsi, ki so nad tem ogorčeni in žele svojemu narodu popolno samostojnost in neodvisnost, naj pridejo na

Protestni shod

ki se vrši v nedeljo, dne 1. decembra ob osmih zvečer v AMSTERDAM OPERA HOUSE, 340 West, 44 Street.

Nastopili bodo rasni govorniki, ki bodo natanko razložili, zakaj nima Italija pravice lastiti se naših zemlja in kaj je treba ukremiti, da jih ne bo dobila.

Vsek, kadar se bo na shod, bo jasno dokazal, da ma je čisto vraga, če gospodarji v slovenskih krajih Slovenes ali Italijan.

"GLAS NARODA"
WEEKLY PUBLISHING COMPANY
 (Incorporated in U.S.A.)
 Head and published by Wm. J. Kennedy, Treasurer
 Place of business of the corporation and address of above office:
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na leto leto razja list na Ameriko Za leto leto na mesto New York \$1.00
 Na leto leto razja list na Ameriko Za leto leto na mesto New York \$1.00
 Na leto leto razja list na Ameriko Za leto leto na mesto New York \$1.00
 Na leto leto razja list na Ameriko Za leto leto na mesto New York \$1.00

"GLAS NARODA" ima za dan izvorni nedelj in praznikov.
 "GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Published every day except Sundays and Holidays
 Subscription yearly \$3.50.
 Advertisement on agreement

Deposited here for post office use as second class matter, money order.
 "GLAS NARODA" prosimo, da se nam tudi pošljete svoje
 pisma, da bomo lahko na njem objavili.

"GLAS NARODA"
 New York City, N. Y.
 Telephone: 2576 (Cortlandt)

Jugoslovani, Slovenci, Hrvati in Srbi

Vojna je zvršena. Naš narod se je osvobodil in zjednil. Osvobodil in zjednil, močan in složen, se bo oprijel in bo odlel pohlepnosti in krivici onih, ki hočejo ugrabiti naše kraje. Vojna je zvršena, ni pa konec potrebi in trpljenju našega naroda. Stradanja in pomanjkanja odela je povsod dovolj, od koder so bile pregnane grabeljive nemške in avstro-madžarske oblasti. Sedaj je vrsta na nas, da pomagamo bratom, da nahranimo gladne in oblečemo gole, da ohranimo naš narod in njegove sile za nadaljnje delovanje in borbo.

Mi moramo in tudi hočemo pomagati. Jugoslovanski Narodni Svet v Washingtonu, zavečajo se svoje dolžnosti in odgovornosti napram narodu, ki ga je odlikoval s svojim zaupanjem, je podvel korake, da pomaga sestrskemu in prezeboječemu narodu v domovini.

Na seji dne 16. novembra je sprejel zaključke, na podlagi katerih se bo prišlo k bratom v starem kraju na pomoč.

Ameriške oblasti so se izrazile, da so pripravljene pomagati v velikem humanitarnem delu prehrane in odevanja jugoslovanskih tropskih in sirot.

Sedaj je vrsta na tebi, narod, da pokažeš, da imaš srce in človekoljubja.

Sedaj ali nikoli, kajti zima je pred vrati in beda velika. Kot prvi korak za pomoč stradalnemu in prezeboječemu narodu v starem kraju, pozivamo vse naše rojake po vseh naših kolonijah, naj se brez odlašanja sestanejo na dogovor in izvolijo odbore, ki bodo prevzeli veliko in sveto dolžnost, zbirati denarne prispevke, darove in hrano in odelo. Pri tem poslu se ne sme gledati na to, kaj in kako kdo misli, temveč kako čuti.

To je stvar srca, posel ljubezni, delo milosrčnosti; v tem mora sodelovati vsak naš mož in vsaka žena.

Odbor naj deluje in nabira pod imenom Jugoslav Relief Fund, sestavljen pa naj bo iz najboljših in najvrednejših naših mož in žen. Naj sodelujejo možje, ženske in otroci. Vodi naj društva, zbira pa naj se med našim narodom, pri sosedih, Amerikancih in tujcih.

Vodi naj se točen račun in strogo nadziranje, sramota pa naj onega, na katerega pade le najmanjša upravičena sumnja, da je kriv solza sirot.

Pozivamo vsa naša društva in organizacije, da sprejmejo zaključke, na podlagi katerih se daje že sedaj nabrani denar za slovenske, hrvatske in srbske sirote ameriškim oblastim na razpolago v svrhu prehrane in odevanja naših sirot, naših mater in vaših otrok v starem kraju.

Ko prečitete to, ne zamudite in ne odlašajte niti trenutka, — temveč se lotite takoj dela.

Vsi od prvega do zadnjega! V najkrajšem času vam bomo sporočili, kam in kako boste poslali vašo pomoč.

Kakor vi bratom sedaj, tako Bog in narod vam!

Jugoslovanski Narodni Svet.

Zadeve Centralne Evrope

Prva naloga mirovne konference bo zopet ustanoviti politični red v centralni Evropi. Staro ravnotežje je uničeno. Ustvariti je treba novo, na podlagi plemenitosti in narodnih aspiracij.

Amerikanci niso še v polni meri spoznali težkoče, ki so zvezane s to uravnavo.

Amerika je najbolj umetno sestavljena dežela na svetu. Tako zvani "melting pot" je naša geslo. Glavna stvar pri tem pa je, da smo raztopili ter spravili skupaj najbolj različne narode vsega sveta. Vsi, ki so prišli semkaj, so se prostovoljno odpovedali prejšnjim zvezam. Vsem, ki so prišli semkaj, smo dali skupni jezik in skupno kulturo.

V Evropi, posebno pa v centralni Evropi, pa so ostale meje ločenih jezikov in ločene kulture in te meje se je še ojačilo vsled medsebojne ljubosumnosti in medsebojnega razločevanja.

Mali narodi Srednje Evrope so intenzivno ljubosumni drug na drugega. Kaj slabi sosedje so med seboj. Njih ideal je nacionalizem v najbolj ozkem smislu besede.

Vsi ti narodi ne zaupajo v načrte glede federalizacije in internacionalizacije.

Ni se poteklo dosti tednov, ko so se sestali zastopniki zatiranih narodov Srednje Evrope v Philadelphiji ter sprejeli izjavo, tikajočo se skupnega dela teh narodov. Zaoblubili so se, da hočejo pomagati drug drugemu pri oproščanju ter ustanovitvi novih držav, na podlagi principov, ki so obrazloženi v ameriški deklaraciji neodvisnosti.

To je bil pričetek, ki je mnogo obljubljal. Program bratstva in sodelovanja pa ni ostal v moči niti do sklenitve premirja z Nemčijo. Poljaki so bili prvi, ki so se odstranili iz centralno-evropske zveze. Sedaj so jim sledili udi Jugoslovani, ker so imeli svoje lastne vzroke za to namaknenje.

Poljaki niso hoteli spadati v družbo, v kateri so bili zastopani tudi Ukrajinci. Poljska in Ukrajina se nahajata v medsebojnem vojnem stanju. Ko se je ustanovilo ukrajinsko republiko na podlagi doleč brest-litovskega mira, se je priznalo okraj Holm Ukrajini. Okraj Holm pa je poljski ter je predstavljal preje del poljskega kraljevstva. Celo pod rusko vlado je bil priključen poljski guberniji Lublin.

Ukrajinci so pod ruskim protektoratom kruto zatirali poljske prebivalce tega okraja. To pa ni bil edini vzrok sovražnosti Poljske napram Ukrajini.

Nova poljska država je odredila anekzijo prejšnje avstrijske

provincije Galicije. V istočni Galiciji prebivajo povečini Ukrajinci in ti so bili še pred vojno odločeni v sklepu, da se hočejo izogniti takemu poljskemu kot avstrijskemu jarmu. Prebivalci istočne Galicije so Malorusi ter istovetni z narodom v Ukrajini sami.

Nekaj časa nazaj se je poročalo, da so ukrajinske čete zavzele Lvov. Pri tem so jim pomagale avstrijske in nemške čete, ki se še vedno muče na istočnem bojišču. Pozneje pa se je poročalo, da so poljske čete zopet zavzele to staro poljsko mesto.

Iz vsega tega je razvidno, da se nahaja Poljska v smrtnem boju z Ukrajino in da so nanovo vsplamtela nasprotstva glede jezika, vere in tradicije.

Jugoslovani so se umaknili iz zveze malih narodov, ker se hočejo zavarovati proti imperijalističnim ambicijam Italije.

Jugoslovani nasprotujejo zasedenju jugoslovanskega ozemlja od strani Italije. Vojaska sila, ki podpira to gibanje, obstaja iz prejšnjih avstrijskih in ogrskih vojakov. (V tem tiči velika zmotna, ki je splošno razširjena med ameriškim občinstvom. Jugoslovani, Slovenci in Hrvati so se borili na strani Avstrije, ker so dobro poznali cilje in namene Italije, ki se hoče polastiti naših izključno slovenskih in hrvaških krajev, v večno propast vseh podjarmljenih. Op. ured.)

Zagrebska vlada ni bila prizadeta pri pogodbi, katero je sklenil Jugoslovanski Odbor z Italijo glede razdelitve jugoslovanskega ozemlja. Vsled tega pa je ustvarjenje Jugoslavije prav tako izpostavljeno velikanskim težkočam kot ustvarjenje Poljske.

Treba bo skrbne in potrpežljive diplomacije, da se ne uveljavi načelo "samodoločbe" v pokrajinah ob Jadranu in v Poljski. To ne bo delo par tednov, temveč delo številnih mesecev. Najbrž bo poteklo celo leto, predno bo mogoče zarisati zemljevid nove Srednje Evrope.

Par Tolstojevih misli

Lev Nikolajevič Tolstoj je živel na svojem posestvu v Rusiji pod prostim nebom, sredi rodovitne neizmerno ravnine, po kateri se vrsti polje za poljem, kjer premlka vetrček zrelo klasje, da valovi kot morje.

In Tolstoj je prijel človeka za roko ter mu pokazal s prstom obdelano zemljo in silno rodovitnost svete matere Rusije rekoč:

— To je prava domovina človeka. Ničesar ni mojega, ničesar ni tvoje. Vse je last onih, ki to potrebujejo.

Tukaj je popolna prostost. Če obdelujem zemljo, ni mi treba nobene vlade, ni mi treba vaših železnic, vaših strojev, niti vašega orožja, niti vaših umetnosti. Z eno besedo rečeno: jaz ne potrebujem vaše "civilizacije", meni ni treba vaše "kulture".

Tukaj je združeno vse: delo, zdravje in krepost! Kaj me briga vaša država, ki zapoveduje umor in uči morjenje? Kaj me briga država, ki se da plačati za izvedenje teh svojih velj?

Kaj me briga država, kaj me briga njena policija, njeno vojaštvo, njena privatna lastnina in njene suženjske službene pogodbe? Tukaj ne potrebujem nikogar, ki bi silil mojega sosedu, da mi pomaga. Ne potrebujem sodnika, ki bi me prikrasjal za lastnino.

Tukaj v naši družbi, v našem Miru, kjer pomagamo drug drugemu, kjer ima vsak isto pravico, prevladuje veliki zakon Kristusa, Konfucija in Bude: Zakon medsebojne pomoči.

Vse drugo, kar hoče zapovedati, kar obstoji vsled sile same, in kar se hoče edinoletu potom silo ohraniti, pa naj se imenuje tako ali tako, je zapisano smrti in propadu.

Tega pa ni zapisala smrti sila, kajti sila proizvaja zopet silo, pač pa nema, krčevita, nepremagljiva neubojljivost naroda.

Nobenega drugega sredstva ni. Ali hoče podeliti sto milijonov kmetov, katere imamo, moč, katero bo navsezadnje izvajalo par prebrisanih lažljivih ljudi?

Sila, katera nas tlači, je nasilje. Ali bomo mi — priče in sokrivci tega posilstva, tega uničevanja, dosegli isto, kar so dosegli zapadni narodi s svojimi revolucijami?

Država nam sedaj nalaga sledeča zla: pomanjkanje zemlje in težke, vedno naraščajoče izdatke. Grozne nesmiselne vojne se bodo zopet vrstile, čeravno v drugi obliki.

Poglavitno načelo naj ti bo: povratak k samemu sebi! Tako naj bo, kot je Sokrat dokazal Alkibiadiju. Najprej bodi na jasnem, kaj baš začel s samim seboj, poslušaj glas svojega demona in šele potem se brigaj za "človeštvo", za "državo", za "družbo".

Obdelovanje zemlje, življenje na kmetih, je edina možnost pravega življenja.

Sicer pa preostaja samo eno: molčati in trpeti, po pristnem krščanskem načelu, ponudi levo lice, če si udarjen na desno ter daš svojo suknjo in plašč.

To so temelji Tolstojevoga evangelja. Najboljši dokaz za to je Rusija. Ona ne sme postati orodje blazne vlade, ki jo je že ranila do krvi ji trga s telesa kos za kosom.

Kako naj se pa narod, ki vsebuje sto milijonov kmetov, vdelež vlade?

To je gotovo velikanski in edni problem.

Dopisi

Duryea, Pa.

Iz vseh slovenskih nasebini prihajajo dopisi, od tukaj se pa ni kdo ne spomni, da bi kaj pisal.

Kar se tiče delavskih razmer, ne bom veliko našteval, ker to je vsakemu dobro znano. Kar se pa tiče španske influence, pa tudi pri nas precej dobro razsaja. Ne izbira, ampak pobira vse, bodisi star ali mlad. Vsak se mora ponašati pred njo, kakor bilka pod koso na najlepšem vrtnu. Ni mi slihi hiše v tej mali nasebini, da bi se je bila izognila. Katero pa ni dohitela, je srečna v sedanjem času.

Prej kratkim nas je zapustil prijatelj Jožef Dehava. Spadal je k prejšnjemu društvu sv. Barbare, sedaj pa SDPZ. Tukaj zapuša žena, 4 nedorastle otročice, mater 2 sestre, 4 brate, 2 brata na Francoskem v službi Strica Sama.

Umrl je tudi rojak Rudolf Lefnar. Tudi on je spal k prejšnjemu društvu sv. Barbare, sedaj SDPZ. Zapiše mater, več bratov in sester. Obema naj bo lahka ameriška zemlja! Na svidenje nad zvezdami!

Frank Caheven.

Chicago, Ill.

V Chicagu imamo razna društva, ki so narodna in napredna. Ali med najnaprednejše in najbolj napredne slovenske ustanove je prištevati sokolska društva. In

tudi takšno društvo imamo v Chicagu. To je Slov. Del. Sokol Chicago. Iz malega raste veliko, je naravni zakon. Vsaka stvar je iz početka majhna, skoro nezavratna. Tudi naš Sokol je bil izpočetka majhen, nezavrat. Rojaki so gledali ustanovitelje nekam postrani: zmagajali so z glavami, čes kaj boste vi, ki vas je samo pešice.

Ali danes nič več ne zmagujejo z glavami. Danes se le čudijo, kako je mogoče, da šteje Slov. Del. Sokol "Chicago" za tolikšno število svojih Sokolov in Sokolice, svojega moškega in ženskega naraščaja.

Anipak res je to in dejstva se ne da zatajiti. Slov. Del. Sokol "Chicago" je že močan. Ali še močnejši bi lahko bil, če bi se bili vsi rojaki in rojakinje oklenili in oprijeli sokolskih idej. Premalo je bilo zanimanja, premalo zavednosti, premalo razumevanja in preveč neopracenih predsodkov.

Kljub temu pa se je naš Sokol razvijal ter se razvil v močnega faktorja v našem narodnem življenju.

Da pa še bolj oživi zanimanje za sokolsko idejo med našimi rojaki in rojakinjami, priredi Slov. Del. Sokol "Chicago" javno telovadbo v nedeljo 1. decembra t. l. v Čisto-Slov. Amer. Sini, 1440 W. 18. St. Vstopnina za osebo 25

Severna zdravila vzdržujejo zdravje in družinah.

Izborno mazilo.
 Ako vas tare revmatizem, protin in nevalgija, potrebujete kako dobro mazilo, s katerim se mazate zunanje. To zdravilo rabite morda za takoj: poskusite ga in se boste prepričali o njegovi izbornosti. Ni vam treba odlašati. Vzemite

**Severa's
 Gothard Oil**
 (Severovo Gothardsko olje), katero ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. To zdravilo se samo priporoča kot najboljši liniment za take bolezni. Izborno zdravilo, ako imate okorele mišice in sklepe, kake poskodbne, in vsakokratne druge bolezni na telesu. Vzemite ga, kadarkoli je vam treba kakšnega mazilnega krepliva. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 30 in 60c.

W. F. SEVERA CO.
 CEDAR RAPIDS, IOWA

centov. Začne se ta prireditelj ob lvih popoldnih. Izvajanje javne telovadbe se pa prične ob sedmih zvečer. Izgleda bo znana Pilsen Band & Orchestra pod vodstvom g. Rubingerja. Program: 1. Nagovor brata staroste. 2. Ameriška himna "Star Spangled Banner". 3. Deklamacija sokolske pesmi: leklamuje Josip Zore ml. 4. Slovenska himna "Hej Slovani". 5. Nastop moškega naraščaja s palicami. 6. Nastop ženskega naraščaja z zastavicami. 7. Nastop Sokolov, proste vaje. 8. Nastop Sokolice, plesne vaje. 9. Nastop Sokolov, vaje na orodju.

Iz prijaznosti sodelujeta ob nastopih češki in hrvaški Sokol. Popoldne bo prosta zabava, kakor ples, šaljiva pošta itd.

Upamo, da se bodo vsi čikaški in drugi bližnji Slovenci in Slovenke vdeležili te veselike javne telovadbe Slov. Del. Sokola Chicago, s čimur bodo dokazali, da se doobira zavedajo, koliko dobrega je že storila za naša mali, ali krepki in čvrsti slovenski narod onkraj morja sokolska ideja.

Na zdar! Sokol.

Wenona, Ill.

Tu sta obhajala Mr. in Mrs. Martin Pirmán 20. novembra srebrno poroko. Žalibog, da je Pirmán ni dočkal zdrav in vesel, ker ga je 2 leti in 9 mesecev prej zadela dvakrat mrtvoda na levo stran. Bog jima je dal 13 otrok 5 hčera in 8 sinov; 3 hčere so omožene, 2 sina sta umrla, eden je šel prostovoljno k mornarjem.

Martin Pirmán je bil rojen leta 1866 v Prešerju na Gorenjskem. Njegova žena Ivana Pirmán je doma iz Male Slivnice pri Velikih Laščah; rojena je bila leta 1874. Naročnik.

Franklin, Kansas.

Posebnih novic ravno nimam poročati; kar se tiče dela, delamo s polno paro.

Sedaj, ko je bilo premirje sklenjeno, smo praznovali štiri dni; streljali smo, da se je vse treslo. Tudi smo napravili kajzerja in pod njega dali smodnika, da ga je raznesel na vse strani. Saj drugega itak ni zadržal, ker je povzročil toliko gorja na svetu.

Sicer je vojna končana, toda kaj pa ta bolezen, ki tako neusmiljeno kosi, kakor se bere v dopisih iz vseh strani. Tudi tukaj v Kansasu dobro kosi, toda med Slovenci še ni toliko. Umrl je prvi, kar sem, Jožef Krautberger, Slovec, ki je zapustil vdovo in štiri otroke. Drugi slučaj sem pa ravno danes (22. nov.) bral v "The Pittsburgh Daily Headlight", da je umrla hčerka vlepšostovane rodbine Frank Spaisen v East Mineralu, Kansas, v starosti 17 let. Dovedila je višjo šolo v West Mineralu, sedaj je pa pohajala obrtno šolo v Pittsburghu. Res, hud udarec za starše, katerim izrekam moje najprijetnejše sožalje. Res, žalostne čase smo doživeli!

Naj končam za danes, pa še drugič kaj več. Ako bomo se pri življenju. Konečno želim vsem veselje božične praznike ter bolj veselo drugo leto.

Frank Leskovic.

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO
 Rojtkom v Clevelandu naznanjamo, da je

Mr. ANTON BOBEK

vedno v našem uradu na 6104 St. Clair Ave. ter sprejema naročnino za Glas Naroda, kakor tudi za koledarje, ki bo v kratkem dogotovljeni. Mr. Bobeka rojakom v Clevelandu toplo priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
 JOHN GOUZE, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.
 IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POBOTOJNIKI:
 GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
 JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
 JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
 MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:
 RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, O.
 FRANK SKRABEC, S. Yds. Sta. box 63, Denver, Colo.
 GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno Glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočila pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtnin je že izplačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR.

Danes smo začeli razpošiljati Slovensko-Amerikanski Koledar.

Prvi ga dobe oni, ki so ga že vnaprej naročili. Skoraj vsako leto ga nam je zmanjkalo, tako da smo morali izdati še drugo izdajo.

Letos bo samo ena izdaja in ta je dotiskana. Ker je povpraševanje po Kalendarju silno veliko, se bojimo, da nam bo pošel. Vsak naj ga naroči, dokler je še čas. Cena mu je 40 centov s poštnino vred. Ne odlašajte, če ga hočete imeti!

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Ni usmiljenja

Francoske žene ne upoštevajo prošnje nemških žena, da bi se oglasalo premirje. — Nemci niso poznali usmiljenja.

Pariz, Francija, 24. novembra. Narodni svet francoskih žena je odklonil posredovanje pri francoski vladi, da bi se omilili pogoji nemškega premirja. V odgovoru na poslanico, katero so poslele nemške žene gospe Jules Sigfried je ženski narodni svet sprejel naslednjo resolucijo:

"Ne. Nikakor ne bomo posredovali pri naši vladi, da bi olajšala pogoje premirja, ki so popolnoma opravičeni vsled načina, kako je Nemčija pričela vojno.

Tekom teh tragičnih let so nemške žene, misleče, da je zmagala gotova, ostale tihe nad zločini svoje vlade, svoje armade in svoje mornarice. Predsednica narodnega sveta nemških žena, je bila naprosena, da na kongresu v Haag, kamor me nismo hoteli iti, prostira proti zločinu v Belgiji in proti torpediranju "Lusitanije".

V odgovor pa je pisala: "Z našim narodom smo edine. Može, ki so prevzeli odgovornost za usodo Nemčije, so nam ravnotako dragi, kot oni, ki prilivajo na bojišča svoje kri za nas!"

Na naš ogorčen protest proti deportaciji žen in deklet in ko smo jih opozorili, da bo zgodovina morbiti obrnila nasprotno usodo, ni bilo nikakega odgovora".

Cenik Knjig
 katere ima v zalogi
 SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:
 Ahnov nemško-angl. tolmáč vezan —.50
 Domači sadravniki mali —.25
 Hitri računar (nemško-angl.) vezan —.50
 Poljedelstvo —.50
 Sadržaja v pogovori —.25
 Slov. angl. in angl. slov. slovar —1.50
 Veliki slov. angl. tolmáč —2.50
 ZABAVNE IN KAZNE DRUGE KNJIGE:

Hitopodize —.25
 Dve šolnici: "Čarljiva senitev" —.25
 In "Trije ženini" —.25
 Postrežba bolnikom —.50
 Trina in tri trote —.50
 Vojna na Balkanu 18 svet. —1.50

RAZGLEDNICE
 Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po duca —.08
 —.2

ZEMLJEVIDI:
 Avstro-Italijanska vojna mapa —.25
 Avstro-ogrski, veliki vezan —.50
 Cel svet mali —.10
 Cel svet veliki —.25
 Evrope vezan —.50
 Vojna stenska mapa —3.00
 Vojni atlas —.25
 Vojni atlas nov —.30

Zemljevidi: Alb., Ariz., Oco., Cal. itd. po —.25
 Sadržaja v pogovori —.10
 Zdravilnih zdravil veliki —.25
 Zdravilnih zdravil mali —.10
 Na drugi strani po cel svet —.50

Ameriško Slovenska PRATIKA
 za leto 1919
 je izšla. Cena 15 c.
 Reprodukcijski popust.
 PRATIKA Publishing Co.
 45 Vesey St., NEW YORK, N.Y.

Upravništvo Glas Naroda.

SPREJEM KRALJA ALBERTA V BRUSLJU.

ca, samo s fronte se nič ne poroča. Nč vem, kako je drugje, pri našem oddelku je bilo več kakor polovica ljudi bolnih. Bili smo na gori 1400 metrov visoki, sedaj smo pa na počitku v romantičnem kraju. Tudi jaz sem občutil težko pest, ker mi je ustavljen "Domoljub" in "Slovenec". Šteer pa najlepše pozdrave vsem prijateljem in čitateljem po širni Jugoslaviji. — A. Bizjak.

Padel je

divanje gorice pri Zatičini. ob Pavi Frank Kozlevar iz Po.

Umrli je

27. marca v ruskem ujetništvu v Moskvi Janez Krašovec, posestnik v Straži. Bil je skrben gospodar. Lahka mu ruska zemlja!

Utonil je

v Savi pri Medvodah ljubljanski trgovec Fran Stopar.

Zastrupila sta se

pod Rožnikom v Ljubljani vojak Fran Srečnik in Ivanka Ropert iz Zgornje Šiške.

Orožnik je zabodel

posestnika Antona Ferjana v Begunjah, ker se je branil iti z njim. Orožnik je imel povelje, da ga aretira. Ferjan je obelzel mrtve.

Nesrečen padeč.

Z Blok poročajo: Dne 15. julija je šla M. Zakrajšek iz Gor. Ravnika nabirat lipovega cvetja. Pri tem pa je tako nesrečno padla, da je bila na mestu mrtva. Moža zapuščala v Ameriki.

Kdo hoče žrtvovati 50 K?

40.000 Slovencev v Trstu noče dati mesto slovenske šole. Zato morajo Slovenci na svojo pest ustanovljati slovenske šole. Eno bodo sedaj ustanovili pri sv. Vidu. Manjka jim še klopi, ki pa so zelo drage. Vsak sedež stane 50 kron. Požrtvovalni Slovenci naj bi poslali svoj donesek v ta namen, saj je za našo šolo.

Ljubljanske demonstracije pred sodiščem.

Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se je vršila obravnava proti 11 osebam, ki so se udeležile ljubljanskih demonstracij 24. apr. Pobile so nešteto oken in izložbo, ter izvršile tudi različne tatvine. Vsi obtoženci so bili spoznani za krive ter so dobili od 2 do 15 tednov zapora. Več obravnava se je vršilo še prej in so obtoženci prejeli občutne kazni, mnogo obravnava se bo še vršilo.

Prebrisani nabiralci perila.

V Ljubljani so tatovi rekvirirali perilo. Zato so se preoblekli, eden v majorja, ki je vodil "nabiralno komisijo", ženske so se preoblekle v sestre Rdečega križa, drugi v vojake ki so stražili. In tako so hodili pri belim dnevu po ljubljanskih predmestjih ter jemali ljudem perilo. Ljudje so bili silno razburjeni, a si niso vedeli pomagati, ker so mislili, da je to prava vojaška rekvizicija. Baje so precej perila odnesli.

General je več.

Trije češki poslanci so se peljali z vlakom k otvoritvi državnega zbora. Pa pride spovednik in zahteva, naj se umaknejo v drug voz, ker je vstopil nek general. Ker so poslanci tudi karto plačali, kot general, se niso hoteli umakniti. Pa je prišla kolonjska straža z nasajenimi bajonetmi ter izgnala uporne poslance, general pa se je vsedel na priborjeni prostor.

Od glave do nog s papirjem oblečen.

Na zadnji seji društva avstro-ogorskih fabrikantov papirja se je glede razvoja papirne industrije poudarjalo, da morejo biti današnji ljudje oblečeni s papirjem od glave do nog. Ne le obleka in perilo, ampak tudi klebuki in čevlji se delajo iz papirja.

Konec Mackensenivega umikanja.

Amsterdam, Nizozemsko, 25. novembra. — Rheinisch-Westfälische Zeitung poroča, da je bivši nemški vrhovni poveljnik feldmaršal Mackensen prišel v četrtek v Berlin. Nemške čete, ki so se vračale domov, so se spopadle pri Silenau na Moravskem in niso moge nadaljevati svoje poti skozi Ogunin, temveč so se morale umakniti iz Avstrije skozi Dunaj in Pariz.

Memorandum Concerning Political Conditions in Gorica-Gradiska, Trieste and Istria

In a recent statement of war aims Senator Lodge declared: "Italia Irredenta — All those areas where the Italian race is predominant, including Trieste — must go back to Italy". There are three areas which are claimed by Italian Nationalist to be incorporated in the natural territory of Italy.

These are:
1) The Illyrian Littoral: Istria. Population: 220,382 Yugoslavs, and 145,525 Italians.
Trieste. Population: 60,074 Yugoslavs and 118,595 Italians.
Gorica-Gradiska. Population: 155,039 Yugoslavs and 90,119 Italians.

Total population of the Illyrian Littoral: 455,495 Yugoslavs and 154,603 Italians.

2) Dalmatia. Population: 612,669 Yugoslavs and 18,028 Italians.
3) Trento.

That these figures are not in favor of the Yugoslavs can be proven by the figures of votes at parliamentary elections on the basis of general and equal suffrage.

Before Italy entered the war on the side of the Allies on April 8, 1915, Baron Sonnino formulated Italy's demands from Austria-Hungary: — Cession of almost the entire province of Gorica-Gradiska, besides the Trentino. The new political boundary was to be drawn from the Rombon, eastward of Bovec down to the Soca (Isonzo as far as Tolmino, then via Cepovan east of Gorica, across the Krus at Komen until it reached the sea between Monfalcone and Trieste in the neighborhood of Nabrezina. Trieste with Nabrezina, Kopar and Pirano, was to form an independent sovereign state. The Dalmatian Islands of Hvar, Vis, Korčula, Lastovo, Pula, Pelagosa and Mljet were to be ceded to Italy.

The main feature of this agreement would be the formation of Trieste and environs with parts of the county Gorica-Gradiska and Istria in an independent state.

But in the meantime, Italy was also negotiating with the Entente, first of all with Russia. The outcome of these negotiations was the secret treaty of April 7th, 1915. Articles 4th and 5th of that treaty define the Yugoslav territories Italy was to receive as a compensation for her belligerency: Southern Tyrol to the Brenner, the county of Gorica-Gradiska, the entire Istria and Dalmatia.

The London treaty was a negotiation of the principle of nationality. Its purpose was to prevent the foundation of Yugoslav unity, by creating three Yugoslav states, independent Croatia, Serbia and Montenegro with the exception of those territories which were to be annexed by Italy against the will of the population. The formation of an independent Albania, uniting all Albanians had to be prevented by the Italian occupation of Valona and "as much territory as would be required to secure their military safety", so that only "the creation of a small autonomous and neutralized Albanian state" was considered.

Finally, Italy claimed the Greek Dodekanesos. In both, the Albanian and the Greek case, Italy infringed the principle of nationality, but still more have the Yugoslavs the right to assert that their vital national aspirations have been damaged.

The Yugoslav Committee opposed very energetically from the first beginning every attempt of Italy to annex Yugoslav territory against the will of the people concerned. In its program of 1915 the Committee defines the national territory of the Yugoslavs. According to that the national territory of the Yugoslavs comprises:

Dalmatia and the Dalmatian archipelagus, Istria, the Istrian isles and Trieste, Carniola and Gorica. The Committee was fully aware that only the principle of nationality can be the basis of a just and lasting settlement. In its action, in its deeds and writings it defended this principle, which created the great slogan of our time self determination of nations. This point of view has been defended by myself in my book "A Bulwark against Germany" p. 191. In a chapter written already in the springs of 1915, I wrote:

"A new age has dawned and nations have the right to direct their own destiny. . . . To annex a country and its inhabitants without consulting their wishes is a method of the past. Ask the Yugoslavs whether they desire to become Yugoslav citizens. Let a plebiscite decide the problem over which Italians and Yugoslavs are divided".

This solution seemed always a fair issue to the leaders of the Yugoslav movement. The declaration of Corfu, signed by Prime Minister Pasic for the Serbian Government and Dr. Ante Trumbic for the Yugoslav Committee, expressed the same political idea.

"Our nation demands nothing that belongs to others. It demands only what is its own. In accordance with the right of self-determination of peoples, no part of this territorial totality may without infringement of justice be detached and incorporated with some other state without the consent of the nation itself."

This language is clear and plain. The plebiscite has to decide everywhere where the Yugoslav nation claims contested territory. This is just the case of Gorica-Gradiska, Trieste and Istria. Only the will of the people has to decide; every other solution is antiquated and obsolete.

The resolution of the Rome congress of oppressed nationalities of Austria-Hungary in April, 1918, had far reaching results, as their paramount ideas have been taken as leading principles of the policy of the American Government towards Austria-Hungary. This point of the Rome resolution is expressed in the statement of Secretary Lansing, in which the Czecho-Slovaks and Yugoslavs have been granted the right to establish independent commonwealths.

It is a wrong assertion, which appears only too often in the American press, that the Rome congress finally settled the future boundary between Italy and Yugoslavs. Both parties laid down only the general principles which will conduct them, when peace comes.

"They undertake to settle particular territorial controversies between the two peoples on the basis of nationality and the right of peoples to decide their own destiny, in such a way as not to damage the vital interests of the two nations which shall be decided at the moment of peace".

The two leading principles are here those of nationality and those of self-determination.

Both imply the plebiscite, as the way to ascertain the will of the people of a country. Every other assertion, for instance that behind the Rome resolution is still another secret agreement about settlement of territorial claims, is absolutely incorrect. The question of territorial settlement has not yet been decided in the discussions between the Committee and representatives of Italian public opinion, but only general principles laid down.

The Soca (Isonzo) River is considered by geographical experts the boundary of the Balkans. But also beyond Soca is ancient Yugoslav territory. Here must be mentioned a fact of significant importance. —

The western national boundary between Yugoslavs and Italians is a clear one; there is no mixed territory, except the two cities, — Trieste and Gorica. There is no difficulty in creating a line of separation between the two races. Experts often object to the creation of national boundaries, because it seems to be impossible to draw

a clear line. In our case this western boundary line exists, and on the basis of a settlement of this kind, the Friulian territory belongs to Italy, and no Yugoslav wishes to appropriate what is not his own national territory.

It is not purpose of this memorandum to give a sketch of the statistical, historical, national and economic structure of the countries in question. Facts of this kind are offered in my book "A Bulwark against Germany", which will soon be published in an American edition, and which will be respectfully submitted to you.

Nevertheless it will be useful to mention a few interesting facts from which we can conclude that only a plebiscite will be a just expedient.

At the elections in 1911 for the Vienna parliament on the basis of universal suffrage the Yugoslavs received in Trieste 10,659 votes and the Italians 14,337. The Yugoslavs are not only predominant in the environs, they received also in the city districts a large amount of votes. Thus in the first electoral district the Yugoslavs received 1,761 and the Italians 2,586 votes; in the second district the Yugoslavs 2,399 and the Italians 4,037; in the third district the Yugoslavs 1,006 and the Italians 4,047; in the fourth district the Yugoslavs 1,074 and the Italians 1,778 votes. The town of Trieste is located in the midst of Yugoslav territory, the environs are Yugoslav and in the city precincts the Yugoslav element is very strongly represented.

Similar facts can be quoted for the city of Gorica which is also situated in Yugoslav territory and where the Italians already lost the majority, and for Pola, where the Yugoslav candidate received at the last elections for the Vienna parliament 3,428 and the Italian candidate 3,877 votes. These figures concern only the population of these cities. But if we consider the national composition of the countries in which these cities are located, the aspect changes absolutely in favor of the Yugoslav point of view.

From the historical point of view Italy has neither the right to claim Trieste, nor Gorica, nor Istria. Trieste has been since 1382 a Habsburg dominion; Gorica became a Habsburg property in 1382. The western section of Istria was indeed a colony of the Venetian republic until collapse of Venetian independence. But western Istria was incorporated in 1809 in the "provinces Illyriennes" of the French empire and after the downfall of Napoleon in the Illyrian Kingdom of Habsburgs. Italy is not the legal successor of the republic of Venice and every historical right has to be flatly denied.

But higher than the historical rights are the national. Has Italy the right to demand these countries, Gorica-Gradiska, Trieste and Istria, which formed through centuries one administrative and economic unit: the Illyrian Littoral? — In this Illyrian Littoral which has been always one unit, formed by the same laws, customs, institutions, the Italians are in minority and Yugoslavs in majority. This majority is not perhaps the outcome of an artificial policy of immigration but it is evident that the Yugoslav settlement is not of recent but ancient origin and has its historical traditions.

If we consider finally the economic point of view we must state the fact that Trieste, Istria and Gorica-Gradiska form one economic unit which has existed through centuries, and this unit can only exist if it is in direct intercourse with the Yugoslav countries in the North. The economic separation of Trieste from its hinterland means the economic death of this city, which has one of the most magnificent geographical positions in the world, and which is situated nearer to the heart of Europe than any other port. Trieste is, after Marseilles and Genoa, the greatest port in the south of Europe. In 1912 the commerce of Trieste reached 4,572,588 tons. The economic influence of the Italians in Trieste was not very strong; for instance no great bank was in Italian hands.

All these considerations have to be appreciated, but they are losing their value in the moment when the people decide their fate. The people are the first and last judge. A satisfactory solution of the boundary-line question between Yugoslavs and Italians can only be reached, if the Allies will consider the voice of the people.

President Wilson, in his famous address of January 8th declared:

"Readjustment of the frontiers of Italy should be effected along clearly recognizable lines of nationality".

This is a solution Yugoslavs and Italians must be satisfied with. But who is first of all entitled to draw the line of nationality, if not the people themselves, who are the highest arbiters of the boundaries of nationality?

A solution of that kind wonderfully coincides with the high-minded utterance of the President at Mount Vernon:

"The settlement of every question, whether of territory, of economic arrangement, or of political relationship, upon the basis of the free acceptance of that settlement by the people immediately concerned, and not upon the basis of the material interest or advantage of another nation or people which may desire a different settlement for the sake of its own exterior influence or mastery".

It is a sacred duty of the men who represent the national aspira-

tions of the Yugoslavs of the eastern shores of the Adriatic and who are speaking in the name of a downtrodden oppressed people which never enjoyed the greed of power, to quote the words of the President, which found a sincere echo in every Yugoslav of those countries:

"The interest of the weakest is as sacred as the interest of the strongest".

The nations of today have the undeniable right to ask that nobody considers them as a pawn in the paly of power of their greater and stronger neighbors. No secret treaty is able to change this divine right of the people.

It is impossible to deny to a population who wishes to determine its political fate the right to settle its future by a plebiscite.

The unique way of a satisfactory settlement of the quarrel between Yugoslavs and Italians it to appeal to the people which is directly concerned. It corresponds fully to the political theories of this American commonwealth and the lofty political ideals of its ruler. Who has a greater right to propose this democratic solution and safeguard its realization than the power which does not claim an inch of European territory, but which sheds the blood of its best sons for the liberty of all European nations?

This power is the United States, to which Yugoslavs and Italians look with full confidence, because it is the real representative of fair dealing and justice. The plebiscite in the Littoral, organized and carried out under the auspices of the impartial authorities of the United States, during military occupation by the U. S. Army, will bring a dangerous political problem to its natural solution. All our people will heartily welcome the plebiscite and will be grateful to all who promoted this method to decide their future destiny which corresponds to their longings and wishes they bear in their hearts, and these are: democratic justice and fair dealing.

But if America and the Allies wish to reach this final result without prejudice to the future free expression of the will of the population, the frontier territories, Gorica-Gradiska, Trieste and Istria, must be at once after the withdrawal of the Austro-Hungarian forces occupied by the American and Allies armies.

The occupation of these territories by one of the Allies, Italy, whose national aims are involved, will have the most dangerous consequences. Only the occupation by a military factor whose interests are not involved will guarantee a peaceful solution of the Yugoslav-Italian problem.

Dr. Bogumil Vošnjak.

Vesti iz stare domovine

VESTI IZ "DOMOLJUBA".

Granata ubila pet otrok. Na Vnebohod je v Vipolžah v s sekira ali kakim podobnim goriskih Brdih slo pet otrok v starosti od 5 do 12 let na precej oddaljeni travnik, kamor so nesli tablico z napisom, da se ne sme pasti na dotičnem travniku. Na travniku najdejo ročno granato, eden potegne za vrvice in razsavalila je vsih pet, 9letni deček je ostal na mestu mrtve, od ostalih je eden umrl na poti v bolnišnico. Ni upanja, da bi kateri ostal pri življenju.

Brezvesten mesar

V Nemškem Brodu je dajal konjski mesar Borelav s pomočjo svoje žene posestnikom zastrupljeno seno za konje, da je tako kolikor mogoče konj prišlo pod njegov nož. Ker je bilo veliko oseb obolelo radi uživanja tega mesa, so prišli stvari na sled.

1200 komisarjev

za mleko, samih od vojaške službe oproščenih ljudi, je določenih za mesto Celovec in vendar je po manjkanju mleka tam vedno večje. Bog ve ali spravijo ti ljudje vsak dan 1200 l. mleka skupaj?

Velika tatvina v Trstu.

Neznani tatovi so ukradli 1000 zavojčkov toba na južnem kolo-dvoru v Trstu.

Roparska tolpa ob Sotli.

Silni strah povzročuje v kozjanskem in brežškem okraju ob Sotli neka organizirana roparska tolpa, po splošnem mnenju vojaški dezertjerji, ki ropajo in morijo. Vlomili so že na preunogih krajih in vse odnesli. Napadli so hišo posestnika Cimperšek v Križah št. 31. fare podšredške. Po-bili so vsa okna, težko poškodovali gospodarja in gospodinjico, hčerko Ano, 16 let staro, in sina Janeza, 20 let starega, ki sta hotela ubežati skozi okno, pa na zverinski način umorili. Janezu so

Vojaško pismo.

Od vseh strani se piše v časopise, kako straši španska influen-

Za staro pravdo

POVEST IZ LETA 1515.

Spisal Peter Bohinjec.

Gospod Janez pa je molal in si mislil svojo. Govoril je premišljeval in iz prepričanja; in zato se ni bal posledice. Vedel je, da govor ne bo brez hudih, a tudi ne brez dobrih posledic. Govoril je resnico, in ta zavest ga je ohranila. Bilo so začetkom 16. stoletja res take razmere, kakor jih je Janez Plahuta narisal v svojem govoru. Zgodovinarji nam to potrjujejo. Med nezadovoljnimi ljudmi tistih časov, ko je na Nemškem Martin Luther začel slaviti svoje orgije, so bili zvečine le samo slabe vrste ljudje: nezrela mladina, pokvarjeni vojaki, hudodelci, razvajeni delavci, lahkomisljene ženske, odpadli menihi, uporni duhovi, ubežniki, faliranci, skupniki in podobna sodrga. Bogati skupniki so odirali pošteno male trgovce, razkošni plemeniti so stiskali podložne kmete, nezadovoljni duhovniki so trosili svetu ugajajoče nauke, v vseh stanovitih pa je vladala moralna propadlost: razkošnost, potratnost in mehokokuznost. In zato ne moremo pritriliti tistim zgodovinarjem, ki pripisujejo kmetiški upor samo zatrateljsko graščakom, toda prvi in splošni izvor tedanjih prekinitev je iskati v izprijenosti vseh stanov. Nezadovoljni elementi, odvršeni od sebe spono božjih zapovedi, so se zbirali in zbirali ter pretili s propadom in obratom sloveske družbe. Sovražstvo se je umetno gijilo, delu se več ni dajala potrebna čast, laž in krivica sta obhajali znatno, poštenost in nedolžnost sta se zatirali in zasmejavali. Vsek si je prisvajal pravico, kritikovati javne naredbe, presojsati oblasti, zlasti pa nauk Gospodov, ki naj ga uče njegovi nametniki. Po pivnicah se je dan na dan udrihalo po duhovnikih in menihih, izdajale so se blasfemične brošure in prodajale nesramne podobe, prava veda je čepela v kotliku, v tem ko se je površna znanost hrupoma in jadrno razširila po vseh slojih. Tisti, ki je znal bolj zabavljati, je bil večji učenjak, in kdor je znal bolj lagati, je bil večji poštenjak. Pač so se dobili med priprostinimi in učenimi ljudje, ki so dobro mislili in dobro želeli, toda tisti časa in masa ljudstva jih je potegnila za seboj, da so se poizgubili v morju nevednosti in pokvarjenosti, ali pa so osamljeni propadli.

Tudi Matijaž Klander je bil eden izmed tistih, ki so dobro mislili in želeli. Toda splošno in prirojenovo sovrastvo do graščakov in duhovnikov ga je potegnilo na napačno pot. Sam pa ni bil toliko izobražen, da bi se bil mogel otresti časovnih predsodkov. Čutil je potrebo vere, vedel tudi, da morajo biti zastopniki vere. Ker pa je videl več slabih kakor dobrih vzgledov, se je vedno bolj nagibal prepričanju, da to niso pravi zastopniki božjega kraljestva, kakor jih on spoznava. Imel je sebe za boljšega, in ker je že takrat prišel marsikateri novi nauk iz Nemčije na Slovensko, se je Matijaž Klandru takoj prikupil Lutrov nauk, da ima vsak človek sv. Duha v sebi. Dmisljaval si je to vedno bolj in goreče molil za prave spoznanje, dokler to njegovo misljenje ni prodrla tudi v njegovo okolico. Ko pa je njegov brat Tomaž pripovedoval, da je videl v cerkvi Matere božje na črku belega golobčka plavati nad Matijažovo glavo, se je takoj razsela vest, da je Matijaž Klander razsvetljen od sv. Duha. Seveda gre Tomaževemu pričevanju ravno toliko vere, kolikor je gre njegovi govoritvi pričevanju, da je videl povodnjega moža, ko se je vračal zvečer iz Radovljice domov.

Zdaj nam je jasno, zakaj Matijaž Klander tudi vikarja sv. Trojice ni cenil, dasi ga je spoštoval kot človeka. In ko je Janez Plahuta govoril na sv. Treh Kraljev dan v cerkvi sv. Petra v Radovljici o ljudeh, ki si prisvajajo duhovsko oblast, kakor nekdanj Kor. Daton in Abiron, je eikal na Matijaža Klandra. Ki ga pa ni bilo v cerkvi. Pač pa je bil njegov prijatelj Šimen Trska, ki si je nabral celo eajno izškov iz vikarjevega govora, ki jih hče nekaj uporabiti, nekaj zlorabiti. Tudi Kristof Krajski je slonel na gosposkem emporiju in željno poslušal Plahutov govor. Silno mu je bil povesel in sklenil je, se tisti dan obiskati vikarja sv. Trojice.

Vikar Janez Plahuta je po govoru z dolgimi sunki vrtil kačičo, alica proti celebrantu, mestnemu župniku, ob slovesni maši, Šimen Trska pa je vrtil v gostilni pri "Kožuhu" svoj jezik in obračal kozarce ter tolmačil vikarjevo pridigo svojim sopivcem.

VIII.

RAZNI NAZORI.

Jaz sem pa en malarček, Ki znam namalati vse reči. Narodna.

Vsled splošnega upora mestnega, kmetijskega in plemenitškega proletariata zoper obstoječi red je dobila revolucija svoj tako nevarni značaj. Goreče pospeševalce je našla tudi v nižji duhovščini, v ubogem možu duhovščine, ki si je hotel ne manj kakor drugi pomagati z uporom.

Janssen.

Cesoh. d. deutschen Y.

II. Band 436.

Dasi je bilo prepovedano točiti med službo božjo, se vendar Kožuh ni branil pivcev, ki so prihajali v njegovo gostilno. V kotu pri peči je sedel že za ranega jutra Janez Wild, graščinski gozdar, ki je bil stalni gost Kožuhu. Poleg njega je sedel na lesenem stolčku Peter Arnič, mestni dacear iz Kranja, ki je prišel obiskat svojega tasta gozdarja. Obema nasproti sta sedela kmeta Peter Pretnar iz Grada in mladi Klander od sv. Lucije. Na voglu je sedel krojač Šimen Trska in precej pri drugi mizi so sedeli meščani Zavida, Žerovec in Prešeren.

Prva beseda je imel seveda krojač krojač.

"No, možje, take pridige pa še nisem slišal iz ust božjega namestnika. Ta Plahuta, ta pa res kaj ve! Župnik ne ve drugega kakor kmete zmerjati, kaplana pa venomer svetnike hvaliti in hudiča grajati. Ali vikar sv. Trojice, ta pa že ve kaj več kakor hruške peč." Ni čuda, da je moj prijatelj, se baha krojač.

"No, no, Trska, le počasi! Kolikrat pa sta že bratovščino pila, da sta taka prijatelja?" se oglasi v drugem koncu izbe stoječi kretnar Kožuh.

"Kaj? Tebi seveda ni po volji, ki ljudem denarje iz žepa vlečeš", odmyne krojač.

"Ti pa vino iz steklenice", odgovarja kretnar. "Ali vikar je zagovornik obitnih zadrug; ti si pa največji nasprotnik zadrug, zakaj, že vemo: ker so te venkaj vrgli."

"Jaz nisem nasprotnik zadrug, pač pa nasprotnik oblasti, katere so si mojstri prilascali zoper mene. Zadrugni mojstri imajo pravico in dolžnost, paziti na dobro blago in pošteno delo, nimajo pa pravice, aeveste izbirati svojim zadrugnikom. Vsakemu svojo!"

"Meni pa ugaja vikar, ker se ne boji gospode", izpregovori Pretnar. "Saj božje zapovedi niso samo za kmeta, ampak tudi za gospode."

"Tako je", pritrjuje Klander. "Naj bi bila pravična gospoda, bi ne bilo nezadovoljnih ljudi." "Nekaj jih bo vedno, ki ne bodo zadovoljni. Bog je ljudi ustvaril, ljudje si pa sami postiljajo posteljo", se vtakne vmes mešan Žerovec.

"Tak, ki je svoboden, si že sam postilja posteljo, kdor pa je tlačan, mu jo pa morajo tisti, ki jim služijo", odgovarja Klander.

"E, naj bo tako ali tako. Plahuta se v pridigi ne bi smel vikat v kupčijske zadeve ter napadati trgovski stan tako grobo. Greh naj kmeta, grešnike pa naj pri miru pustijo!" reče mešan Zavida.

"Ta pa ni ravno proveč možna, mojster Zavida. Pozna sem vam, da ste trgovci", draži spet krojač Trska.

"No, ali trgovci nismo pošteni?"

"Vikar je dejal, da so roparji, ki preže ob cestah na potnike, poštenejši."

"To je pa že preveč, to je žaljivo! Trska, ali preklčete, kar ste zdaj rekli!"

"Pojdite k Plahuti, naj on preklči!"

"Ali je res ta zateleban Bohinjec to govoril, možje?" se hudiče Zavida in vstaja, pesti svoje roke.

"Res, res, trgovci Zavida! Zakaj pa ne hodite v cerkev? Pa bi

bili slišali."

"Ah, to je nesramno. Jaz že pokazem temu vikarku, kaj je njegova reč!" se hudiče dalje, hči kretnarja, ki ga pogovarja, ter hoče plačati.

Zavida se potolaži, da ostane, toda roparska primera mu ne iz gine iz spemina.

"Zadoščenje mora dati!" kriči Zavida. "Se danes sklicem vse mestne trgovce, da se taki zlorabi prične odločno dá duška."

V tem zakrpljevo vrata in v izbo stopita dva človeka: Jurij Bohinjec, sodar, ki je imel v kratkem prejeti meščanstvo, ter Miha Grošelj, slikar. Vsi ju vesele pozdravijo in povabijo k mizi.

"Vi moster Zavida, se jezite nad vikarjevo pridigo; kajne-da?"

"Kaj bi se ne, Grošeljček! Le pomisli, kaj je govoril!"

"Že vem vse, Zavida! Pogledite rajši sem in tiker se ne jezite!" In slikar potegne iz malhe kos papirja, na katerem je naslikal karikaturo, predstavljajočo radovoljske duhovne gospode. Vsi se radovedno sklonijo na papir, ki ga je slikar razgrnil po mizi.

Takoj spoznajo vse znane obraze. Smehu ni bilo ne konca ne kraja. Le Trska in oba kmeta nista bila povsem zadevoljna s karikaturo. Prva podoba je predstavljala mestnega župnika, ki krivi ključ debelosti svoj hrbet, dotikajoč se z rokama tal, v tem ko mu graščak in zakupnik mesta in gradu, Jurij Kacijanar, z nogo pritiska na hrbet. Zdolaj pa je bilo napisano: Vedno pokorščina pod duhovnim poglavarjem. Druga podoba je predstavljala mestnega kaplana, ki pritiska svoj lepi obraz na lice mladi deklici, s podpisom: Vedno devičstvo. Tretja podoba, ki Trski ni bila po godu, je predstavljala vikarja sv. Trojice, sedečega na vrečah denarjev in preštevajočega bliščece cekine. Podpis pa se je glasil: Vedno ubožstvo.

Že davno se je solnce obrnilo navzdol, ko so se Kožuhovi pivci potlagoma razhajali, polni vinskih duhov. Slikarjeva karikaturna jih je spravila v dobro voljo ter celo Trska in kmeta so pozabili na svoje pomisleke. Še predno se je noč naredila, so že vedeli po vsem mestu za Grošljevo umetnost. Zdelo se jim je, da je Plahuta dobil dovoljen odgovor, in trgovci Zavida je pozabil na svoje odločne korake proti vikarju sv. Trojice.

Grošeljčku pa so njegove kari-

kature pripomogle do precejšnje svote denarja, da je lahko poplaval do prihodnje vikarijeve pridige.

Vendar pa jih je bilo tudi dovolj, ki niso odobrvali slikarjeve umetnosti. Zgrazali so se nad njegovo predrznostjo in goreče branili čast domačih gospodov. Plemenitiši in mestni očeti po večini so izjavili župniku svoje sozlaže in zapanje, ženske so izražale svoje sočutje kaplanu in Plahuta je našel obrambo v priprostitih in zaničevanih ljudeh. Karikaturna je izginila brez kvarnih posledic. Le slikar Grošelj se je moral skrivati okrog bližnjih kmetov, da ga ni mestni sodnik zalotil in vikar Janez Plahuta je dobil od župnika ukor, da kali javni mir in da bo prestavljen za vikarja v Bohinjsko Srednjo vas.

V gostilni pri Kožuhu pa so še pozno popoldne sedeli gostje: gozdar Wild in njegov zet mešan Prešeren ter sodar Bohinjec. Bili so razgreti od sladkosti in kisle be kraskega terana.

"No, Wild, ali nič ne poveš, koliko časa boš še služil dosedanjega gospoda?"

"Meni je vse eno, veš ti, Kožuh, kakor tebi: Kožuh si in ostaneš, naj bo zima ali poletje. Po gozdu se bom klatil, dokler me smrt ne zaloti in ne spravi pod zemljo. Nebo je moja streha in drevje moja koča, tiči moja godba in zveri moja jed."

"Je že sklenjeno", odgovarja dacear Arnič, ki se je čutil malo trenejšega: "Jurij Kacijanar je mi več zakupnik gradu in mesta. Dne 4. februarja je cesarski miznik Vuk pl. Ditihrštajn prejel v zastavo lipniški grad za 19000 goldinarjev."

"Njegova soproga Magdalena je baje dobra ženska", deje nato malomarno kretnar.

"E, ženske, kaj ženske, ki nimajo nič oblasti! Samo v blejskem gradu je Poliksenka vse", izpregovori sodar Bohinjec, spominjati se na zgodbo iz domačega kraja.

"Zdaj lazi spet mladi Kristof okrog", se oglasi mešan Prešeren. "Najbrže bo spet ropot na gradu. Škoda za tega mladeniča! Kmetje bi ga radi imeli za gospodarja. Pa najbrže nič ne bo. Herman hodi tako komato okrog, kakor da bi bilo že vse njegovo."

"Naj le hodi, pa vendar le ne bo Jurija Krajskega naslednik", odgovori kretnar samosvesto.

"Saj prihaja Kristof tudi k tebi; kajne-da, Kožuh?"

TIRPITZ — NA KONCU SVOJE SLAVE.

Slovenske novice

Calumet, Mich.

Kršena sta bila v slovenski cerkvi sv. Jožefa Rafael Viljem, sin Pavla in Ane Kobetič iz Raymbaultowna, ter Ernest, sin Jožefa in Katarine Sunič iz Tamaracka No. 5.

Pogreb pokojnega Petra Bahor iz Raymbaultowna, ki je podlegel influenci, se je vršil privatno v hiše žalosti na County Road dne 2. nov. Ranjki je bil član društva sv. Petra št. 30 KSKJ., društva sv. Jakoba št. 2 SKPD. in društva Eagles. Tudi njegova mater, Katarina Bahor, je zbolela za influenco, pa se ji je stanje obrnilo na bolje.

Prva smrtna rudniška nesreča v tem letu se je med našim narodom pripetila 4. nov. okrog 10. ure dopoldne. Žrtva je bil Jožef Rom, stanujoč na 1417 Oak St., Yellow Jacket. Na št. 15 Calumet, kjer je bil pokojni uposlen kot majner, se je utrjala velika plast kamenja, ki je pokopala pod seboj nesrečnega. Smrt je nastopila takoj. Pokojni Jožef je bil rojen pred 50. leti na Maverlingu, fara Debljice. Iz starega kraja je prišel naravnost na Calumet pred 23. leti, kjer je takoj dobil delo pri C. & H. družbi, za katero je delal neprenehoma do svoje nesrečne smrti. Za njim žaluje soproga, en sin Jožef in ena sestra Mrs. Deržaj. Ranjki je bil član društva sv. Petra št. 30 KSKJ., društva sv. Cirila in Metoda št. 9 JSKJ. in društva sv. Jožefa št. 1 SKPD. Privatni pogreb se je vršil iz hiše žalosti 7. nov. dop. na pokopališču Lake View ob obilni udeležbi prijateljev in znancev, ki so blagenu in prijubljenu pokojniku izkazali poslednjo čast. Pokojni je bil vedno zvest in dober člap na se cerkve. Naj v miru počiva!

Za influenco so na Tamaracku

"Mislim, da! Rad da za pajačo, toda pije pa ne dosti."

"E, je pa že v bratovščini sv. Kristofa. Kaj si vse gospoda izmisli!"

"Menim, da ne! Ali s Plahuto in Turnom so si dobri prijatelji."

V tem hipu se odpro vrata ter v izbo stopi mladi Kristof Krajski.

Vsi ga spoštljivo pozdravijo, kretnar pa ga hitro povpraša za njegovo željo.

"Saj prihaja Kristof tudi k tebi; kajne-da, Kožuh?"

(Dolje prihodnj.)

zboleli: Joe Šterk, Mrs. Joe Jančar, Mrs. Frank Klobučar, Mrs. John Avuštin in Miss Molly Marzini, ki so pa vsi že izven nevarnosti. V družini Mike Filipa na Kearsarge so zboleli 3 otroci, ki so pa tudi srečno prestali na pad. 6. nov. je nevarno zbolel Louis Gorjup, boarder pri John Umanu na Rockland cesti. Njegov položaj je nevaren. Še v več drugih družinah se je pojavila bolezen, toda omejena je samo na prehlajenje.

Rudolf Vertin iz S. ceste, ki je bil bolan na influenco v Notre Dame, Ind., je prišel domov k svojim staršem Mr. in Mrs. John Vertin, da si popolnoma opomore od nasledkov bolezni.

Mrs. Franciška Ovsenek s Tamaracka je odpotovala v Waukegan, Ill., na obisk svoje hčere gospe Fr. Furlan. Čez zimo namerala stati tam, na spemlad se bo pa zopet vrnila nazaj na Calumet.

15. nov. je odrinilo 43 calumetskkih mladeničev v Camp Wadsworth, S. C. Med njimi sta 2 Slovenca: Stanley Sterbene in And. M. Butala.

Vojak Jos. N. Strutzel se je oglašil svojim staršem s Francoskega, kjer se nahaja pri strojnih puškah. Jako zanimivo opisuje življenje francoskega ljudstva. Tudi John Starha z Raymbaultowna je pisal svojim staršem iz Francije. Popisuje beg Nemcev pred Amerikanci. Tudi njegov brat Jack se nahaja tam in se je vrnil iz bitke nepoškodovan. Proti si slika svoje matere, češ, da v dolgočasnih trenotkih edno le pogled na mater razveseli vojaka v tujini. Zahvaljuje se delavkam Rdečega križa za za zimsko obleko, katero so ravnokar prejeli.

Milwaukee, Wis.

Umrli je 2. nov. ob 1. uri zjutraj Frank Strah, star 24 let, samec, na posledicah influence v Hanover bolnišnici. Pogreb se je vršil 4. nov. Bil je član društva Sloga št. 16 SNPJ. Rodom je bil iz Sostrega pri Ljubljani. V starem kraju zapušta več sorodnikov.

2. nov. je bil poveljen od Northwestera vlaka 40letni John Stopinski ter ubit na lieu mesta. Mož je bil na potu za delom k S. S. Malleable Iron Company.

4. nov. ob 2. uri pop. je umrl na pijančiji gostilničar Fr. Klančnik, star 33 let. Zapušta žalujočo ženo in troje nedorastlih otrok, četrtega pa še pričakuje. Bil je član društva Sloga št. 1 JPZS, devet let. Rodom je bil iz občine Rečica na Sp. Stajerskem. Pogreb je bil 7. nov.

Ponesrečil se je 5. nov. John Zupan. Padel je med delom s strehe pri pokrivanju. Zlomil si je desno roko dvakrat in spodnjo čeljust. Nahaja se v bolnišnici. Zdravniki upajo, da bo okreval.

6. nov. dop. se je vršil pogreb pokojnega Blaž Dobnika, ki je bil prepeljan iz vojaškega vežbališča iz Ohio. Velikanska udeležba je pokazala, da je bil pokojnik zelo priljubljen. Pavski zbor Naprej je čepel v zadnji pohor; tudi vojaška deputacija mu je izkazala zadnjo čast.

6. nov. zvečer sta dva odjemalca oropala grocerja Mike Petroviča za \$17 gotovine in ure, vredne \$42. Kupiti sta prišla kvart olja; ko sta plačala in jima je daljal drobiž, za je eden udaril po glavi, da se je onesvestil, nato sta ga oropala in izginila brez sledu.

Sheboygan, Wis.

Staršem Pavlevič je umrla 4. mesecna hčerka.

1. nov. je umrl Frank Zermanič, stanujoč pri Franku Susa. Pogreb se je vršil 3. nov. pop.

Ely, Minn.

Za influenco so umrli: Anton Jaklič, ki zapušta ženo in 4 otroke; Marijeta Černivec (Rožanova), doma iz vodiške fare na Gorenskem, zapušta moža in 3 otroke; Jožef Rebernik, 33letni samec, rodom iz Možjane pri Preddvoru; starišem Rom je umrla 3 letna hčerka. Nadaljne žrtve influence so: 31letni Mihael Urankar, 52letni John Kusnič, 1 leta star Louis Mestnik, 26letni Vincenc Gvidonč, 30letni L. Cvetlovč, 28letni Jožef Turk, 17letni John Prijatelj, 20letni Jak Smuk.

Virginia, Minn.

V Brownsville je umrl na posledicah influence mladenič Peter Ulič, star čele 18 let.

Port Washington, Wis.

31. okt. je umrl za pljučnico rojak Martin Glojek, star 31 let. Doma je bil od Sv. Primoža pri Ljubnem v Savinjski dolini. Za-

pušča žalujočo soprogo in 4 nedorastle otroke v starosti 10, 7, 6 in 4 leta. Bil je član društva "Lad Slovencev" št. 2 JPZS.

Hibbing, Minn.

Tukaj je umrl na posledicah španske influence L. Miklovč.

Porota je priznala rojaku John Petriču 98 dolarjev odkodnine, katero mora plačati A. L. Bergeron, kateri je s svojim avtomobilom povozil Petričevo kravo.

Brainerd, Minn.

Na influenco je tukaj umrl Anton Ravnikar, star 33 let. Zapušta brata Lovrenea v Gilbertu, Minn.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srčem naznanjam vsem prijateljem, znancem in sorodnikom žalostno vest, da je v Gospodu zaspal moj preljubi soprog, oziroma oče in brat

FRANK LAP (LOPP).

Po tri tedne trajajoči španski influenci in pljučnici je preminil 1. novembra v Brewster, O. Pokopali smo ga pri našem sinčku v Gilbertu, Minn.

Pokoju je bil star 33 let, doma iz vasi Dobrava, pošta Komenda pri Kranjku na Gorenskem. Zapušta ženo in 4 neposkrbljene otroke v starosti od 6 let do 9 mesecev; nadalje 3 brate: Jožef, Anton in Mihaela, ki sta prišla po dolgi poti ter sta pripeljala truplo ranjakega brata in njegovo družino nazaj v Gilbert, Minn.

Tem potom se zahvaljujem družinam H. P. Z. v Brewster, O., in S. N. P. J. št. 287 v Pa.; srčna hvala rodbinam John Hibber, Ernest Homur in Mike Strah, kakor tudi vsem tistim, ki so ranjakega tolažili v času njegove bolezni; najlepša hvala vsem darovalcem in darovalkam krasnih vencev; posebno se pa zahvalim bratom Antonu in Mihaelu, ki sta prišla po dolgi poti ter sta pripeljala truplo ranjakega brata in njegovo družino nazaj v Gilbert, Minn.

Tebi, ljubljani soprog, oziroma oče in brat, bodi blaha ameriška zemlja, v miru posivaj in večna luč naj ti sveti!

Zalajoči ostali: Marija Lopp, soproga.

Jožef, Marija, Frank in Karolina, otroci.

Gilbert, Minn., 20. nov. 1918.

NAZNANILO.

Rojakom in rojakinjam širom Amerike naznanjamo, da je v nedeljo 24. novembra ob 2. uri 15 minut zjutraj za vedno zaspal naš prijatelj

JOŽE CVETKOVICH

v starosti 33 let. Vzrok smrti je bila pljučnica. Ranjki je bil dobro poznan in nevyorški naselbini, kakor tudi delegatom dveh konvencij KSKJ. On je bil vedno navdušen Slovenec in umjet. Ostane naj vsem v dobrem spominu.

Njegovi prijatelji.

New York, 25. nov. 1918.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostna sreen naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem, da je tudi naš obiskala influence, katere nam je vzela hčerko, oziroma sestrico

LIZIKO

dne 20. novembra v starosti 2 leti in pol.

Tem potom se najlepše zahvalimo vsem, kateri so jo spremili k večnemu počitku na pokopališču v Brier Hill, Pa.; nadalje onim, ki so nas tolažili v žalostnih urah; posebno družinam Izidor Blatarič in Nick Simek, kateri so nam pripomogli, da smo ji kolikor mogoče priredili spošoden pogreb; iskrena hvala tudi lastni botri za cvetje.

Tebi pa, zlata Lizika: Špančjak sladko, angelček naš, in večkrat ozri se gor! z zvezdico na nas!

Zalajoči ostali: Jakob in Julija Frank, stariši.

Hedvika, sestra, Henrik, Stanislav in Venceslav, bratje.

Royal, Pa., 23. nov. 1918.

Zadnji redbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

20

(Nadaljevanje.)

— Ne, tukaj ni nobenega strica več in nečaka, tukaj sta samo tekmea, ki tekmuje za nevesto. — Jaz nisem več tvoj stric, jaz sem tvoj sovražnik, kateri se brani, ker si ga napadel. — In ta sovražnik te bo brez vsakega usmiljenja premagal, ker je močnejši.

— Toda jaz jo ljubim! — je zajecal mladi mož. — Jaz jo ljubim in bom znorel vsled te ljubezni.

— Le zmeri, le zmeri! — Napravi karkoli hočeš! — Pomisli, kaj je pa z menoj? — O ti moj ubogi fant! — Praviš, da človek v moji starosti ne more več ljubiti. — Ko se boš postaral, boš izprevidel, da je človek mojih let zmogel prave in resnične ljubezni. Posledica te ljubezni sta lahko največja blaženost in najhujša bolezen, največja jeza in sovraštvo. Ta bolezen je podobna rani, katere se človek sramuje. — Oh, zakaj ti nisem dal prej tih tristoisoč frankov, predno sem videl tega dekleta! — Zakaj nisem dovolil, da bi se poročil brez moje pomoči? — Toda sedaj je prepozno, sedaj ni mogoče ničesar več napraviti. — Jaz sem proklet, kajti ta strast mi je prešla v meso in kri kakor bolezen. — In sedaj prideš ti ter mi zabrusiš v obraz, da me ne ljubiš! — Ti si brezsrčen, ti si blazen! — In to po vsem tem, kar sem storil zate, Mihael! — Ali si že pozabil, da mi moriš biti za vse hvaležen? — Kaj bi se godilo s teboj, če bi se jaz ne zavzel zate, če bi te ne vzel k sebi in te vzgojil? — Kak zakoten pisar bi bil morda z dvanjasto franki na leto, ali pa še tega ne. — In tako mi plačuješ mojo skrb in preskrbo? — Ti si nevhvaležen, ti nisi nič vreden.

— Oprostite — je zajecal mladi mož, na katerega so imele te besede velik vpliv. — Oprostite, da nisem vedel, kaj delam. — Toda tega nisem delal radi svoje življenjske sreče, pač pa radi Ninine.

— Pojdi, pojdi. — Ti si dober računar. — Če te res tako zelo ljubi, te ljubi v prvi vrsti vsled tristoisoč frankov. — Le zasnubi jo, pa boš videl.

— Če bi bilo samo od nje odvisno, bi jo že zdavnaj zasnubil.

— Zakaj pa se premišljuješ? — Tega bi ne storil, če bi ne bil prisiljen do skrajnosti.

— Kaj hočeš reči s tem? — Da bo gospodična Nina vseeno moja, pa če se vi na glavo postavite.

— K sreči še ni polnoletna. — In poleg tega moraš vpoštevati tudi njenega očeta.

— Jaz se bom poročil žnjo, pa če je oče zadovoljen ali ne.

— Torej jo boš odvedel? — Zakaj ne, če ne bo drugače!

Ta grožnja je tako uplivala na gospoda Saverine, da je prebledel. Izprevidel je, da bi se kaj takega moglo zgoditi. — Zbal se je za Nino ter presenečen vzkliknil:

— Odvedel bi jo? — Mladoletno deklico bi odvedel? — Tedaj si pa dobro pokazal, kakšen si in kakšno je tvoje srce. Ti hočeš torej uničiti dekleta, katerega ljubiš? — To je pa res lepa ljubezen, moj fant!... Potemtakem je ne ljubiš, pač pa sovražiš, če hočeš tako postopati žnjo. Najbrže je ne poznaš. — Ali ne veš, da bi bila kmalo umrla, ko ji je bilo rečeno, da mora zapustiti domovino? In ti jo hočeš odvesti? — Dobro, le stori to. — Prepričan pa bodi, da ti jo medpotoma umrla, še predno bo postala tvoja žena. Rečem ti, da je ne ljubiš. Moški ne ljubi one ženske, kateri želi smrt. Če jo boš odtrgal od njene hiše, od njenega gozda, jo boš usmrtil. — Ti nisi ljubimec, pač pa zavratni morilec.

Mladenec je začel omahovati, vedoč, da je v teh očitkih nekaj resničnega. Ne, Nine bi ne smel odpeljati, tudi če bi bila ona s tem zadovoljna.

In nato se zaplesale po njegovi glavi grofove besede: — Moja hči izda približno štiridesettisoč frankov na leto. Moški, ki ji ne more tega zagotoviti, je ne more osrečiti.

Ali je na tem kaj resnice? — Če je to res, bi jo mož, ki bi ne imel nobenega premoženja pokopal.

Mihael je pritisnil pesti na čelo, kot da bi hotel pregnati te misli.

— Moj Bog, ali res ni nobene pomoči! — je vzkliknil in začel divjati po sobi. — O poljubi, poljubi, katere so mu pošiljale njene lepe roke! — Ali so bili ti poljubi laži? — On je bil premagan. — Edini, ki bi mu lahko pomagal, je stric Armand. — Toda on mu ni pomagal in mu nikoli ne bo. — Denar, denar, prokleti denar, zakaj tako razbijaš lepe sanje?

Mihael je omahnil v naslonjač in začel jokati kakor otrok.

In ko je gospod Saverine videl njegov jok, se mu je razjasnil obraz. Vedel je, da je njegov nečak premagan ter da se je v srečo odrekel Nini.

Sklonil se je k njemu ter mu zaupljivo rekel:

— Le potolaži se, fant! — Mlad si, v Parizu je pa dovolj deklet. — Kupil ti bom sedež v gledališču, kjer plešejo ženske, katerim krila niti do kolen ne segajo.

Drugo poglavje.

Nina ni bila še nikdar tako vznemirjena kot tedaj, ko je pošiljala skozi okno svoje sobe poljube za odhajajočim Mihaelom. V mislih je spremljala svojega prijatelja skozi gozd. — Videla je, kako je stopil v kočijo in se odpeljal v Saint-Amand. Natančno je preračunila, kdaj bi moral biti pri stricu. — In ko je napočil ta trenutek, ji je začelo srce močno utripati.

Pa tudi njen oče je bil istočasno v velikih skrbih. — Po dolgo trajnem premišljevanju je pa zamahnil z roko ter poklical svojega čer.

— Jutri zjutraj ob desetih bom odpotoval — ji je rekel.

— Kaj, odpotoval boš? — ga je vprašala Nina začudeno.

— No, zakaj pa ne? — Saj vendar ne veš, kako se bo vse skupaj izvršilo. — Saj niti ne veš, kdo bo moj mož.

— Dobro premisli, hčerka, potem mi pa brzojavi, koga si boš izbrala.

— Ali bi ne bilo boljše, oče, če bi par dni počakal?

— Zakaj pa? — Čakati se ne sme. — Če bi čakali, bi morda kak drugi ljubimec kupil postelj.

— Ali je draga? — Upam, da jo bom dobil za petindvajsetisoč frankov.

— To je precej velika svota. — Ne, ni preveč. — To je delo, ki ga nima para.

— Je že res, toda kako moreš misliti na kaj takega z ozirom na naš položaj?

— Saj je vendar tvoj bodoči mož, pa naj bo ta ali oni, bogat. — On bo torej tudi postelj plačal?

— Ne, on je ne bo plačal. — Sporazumel sem se z nekim trgovcem v Alžiru, ki mi bo posodil dovolj denarja na hišo v Tlemcen. — In pisal mi je, da mi še da, kolikor hočem.

— Potemtakem je sedaj vse obloženo z dolгови. — Ničesar nimamo več svojega. — Niti hiša, v kateri smo hoteli iskati zavetja, ni več popolnoma naša — je zajecala deklica preplašeno.

Toda grof je ni poslušal, kajti za take skrbi ni bilo prostora v njegovi glavi. — Kakorhitro je imel v žepu cekin, je začel iztikati z rezbarijami in starinami.

Zapovedal je torej napolniti kovčke in je neprestano premišljeval o postelji, o lepo izrezljani postelji, katero je videl pred leti pri nekem starinarju. — Ali ima dvojce ali trije modernih nog? —

Ali ima vse štiri noge moderne? — Da, to bi bilo mogoče.

Premišljeval je samo o tem.

Sočee ja zahajalo, in noč se je začela spuščati na zemljo. Nina je vselej zadrževala, ko so se odprla vrata. — Če ji ima Mihael kaj dobrega sporočiti, bo najbrže ponoči prišel.

(Pride še.)

LISTNICA UREDNISTVA.

Naročnik, Bridgeport, Conn. —

Borili smo se in se borimo še. Na Stajerskem se nam ni treba bati, da bi bili kaj prikrajšani. Kar je slovenske dežele, bo pripadala k Jugoslaviji. Oni zemljevid ni točen; videli smo ga tudi mi. Izdelan je le površno.

P. S., Pittsburgh, Pa. — Ome

njeni članek dr. Josipa Gorjancja je zelo velike važnosti za nas, posebno v tem času. Ako bi ga hotel kak tamošnji angleški list priobčiti, bi bilo zelo dobro. Zato poskusite, ako ga kak list sprejme.

Najprej mora mirovna konferenca določiti naše meje, potem pa bomo šele imeli ljudske glasovanje. Glasovanje se bo vršilo pod vodstvom kake velesile, najbrže Amerike. Po vseh Združenih državah se vrše shodi, na katerih se protestira proti zasedenju slovenskega ozemlja po italijanski vojski. Tudi posamezna društva pošiljajo proteste.

M. D., Salida, Colo. — V Vaših izjavanjih imate deloma prav, deloma pa tudi ne. V tem pa imate prav, da Srbi delujejo za Veliko Srbijo in da se ne ozirajo na naše težnje. Vendar pa Vaš dopis ne spada v list. Oprostite. Morebiti bi kaj drugega napisali. Poskusite!

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Iščem svojega brata GASPER FRANK FROLA. Doma je iz Jelšan na Primorskem. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njega, da mi naznani njegov naslov, ali naj se sam oglasi. — Tony Frol, Box 12, Star City, W. Va. (26-29-11)

TEREZIJA PEŠKUR in JOSIP PEŠKUR naj mi naznani, kje bivata, rad bi izvedel za njun naslov. — Joe Jeke, 4020 Willow St., Pittsburgh, Pa. (22-26-11)

Iščem svojega prijatelja FRANKA ERŽIŠNIKA, doma iz Podstrane pri Zagorju ob Savi. Letos meseca junija mi je pisal, da se seli iz Kansasa v Illinois in tudi jaz sem se ravno isti dan, ko sem dobil njegovo pismo, selil iz Pennsylvanije v Wyoming in sedaj zopet ne veva eden za drugega. Prosim cenjene rojake, če ve kateri za njegov naslov, da mi ga sporoči, ali naj se pa sam javi svojemu prijatelju: Frank Skubie (podomače Mottes), Gunn, Wyo. (23-26-11)

Iščem svojega prijatelja LADISLAVA KOČEVAR, doma nekje pri Ribnici. Lansko leto me seen julija sva skupaj potovala iz Colorada v Pennsylvanijo in doli na Herpinie, Pa., se mi je pa kar naenkrat izgubil. Mislim, da je potem šel v Cleveland, ker mi je med potjo govoril, da ima tam iz svojega kraja ljudi. Prosim cenjene rojake, če ve kateri za njegov naslov, naj mi blagovoli sporočiti, ali naj se mi pa sam javi. Naslov: Frank Skubie, Gunn, Wyo. (22-26-11)

Sedaj, ko ste zadostili svoji dolžnosti glede četrtega posojila svobode, kupujte vojno-varčevalne znamke.

Dr. LORENZ

644th Penn

EDINI SLOVENSKEGO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST
MOŠKIH BOLEZNI

avenue
Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je sdravljene akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se sdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, sate vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in sdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri sdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma saneti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masnice in liče po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne vnetja, ošablost, bolezn v mehurju, ledicah, jetrah in ščitnici, menico, revmatizem, katar, slabo žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredo in petkih od 9. ure zjutraj do 6. popoldan. V torekli, četrtekli in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure večer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldan. — Po noči ne sdravim. Pridite osebno. Ne posabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi sdravniki rabijo tolmache, da vas razumeje. Jaz znam hrvatsko še in starega kralja, sate vas lažje sdravim, kot vas razumeje.

Varčevanje == poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson, so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh. varčevanje do skrajnosti, privedi to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlado.

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZCRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, KAR MOREMO, čeravno v najvišji meri.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju s denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke.

NE POZABITE, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. POMAGAJTE! Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi

vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.22

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih.

Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI PO VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, če BI JO IZGUBILI?

Hitrost zmag je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru.

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povpsheite ZMAGO!

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni valed strahopetnosti.

Pomisli, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili nazaj, kadarkoli bi hoteli.

Leta 1923 bo vsaka

posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00